

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLAGELSE

REALSKOLE

1881.

Indbydelses-Skrift

til

Afgangs- og Aars-Prøven

i

Slagelse Realskole

den 4—17 Juli 1881.

Udgivet tilligemed Skoleefterretninger

af

Fr. Dahl,
Skolens Bestyrer.

SLAGELSE.

Slagelse-Postens Bogtrykkeri.

1881.

Skole-Efterretninger.

Den af Hr. Cand. polyt. C. J. C. Lauritzen i forrige Skoleaar besørgede Del af Undervisningen overtoges, da han ved indeværende Skoleaars Begyndelse tiltraadte et Lærerembede ved Sorø Akademis Skole, af Hr. Cand. theol. C. Wad.

Hr. Cand. theol. H. Garben meddelte ved Nyt-aarstid Skolens Foresatte, at han af Helbredshensyn saa sig nødsaget til ved Skoleaarets Slutning at fra-træde sit Embede ved den Skole, til hvilken han har været knyttet siden 1 Septbr. 1859. Hr. Garben har i dette lange Tidsrum baaret en meget væsentlig Del af Skolens Gjerning med en Samvittighedsfuldhed og Dygtighed, der har mødt fortjent Paaskjønnelse fra alle Sider. At det mere er Følelsen af Kræfternes Svigten end Alderens Tryk, der har foranlediget Hr. Garbens Afskedsbegjæring, vil først og fremmest beklages af hans Medarbejdere og Elever — tidligere og nuværende —, der alle ville mindes ham med inderlig Hengivenhed og Taknemlighed og ønske ham alt Godt efter hans nu snart afsluttede lange og anstrængende Skolegjerning.

Paa Grund af min Rigsdagsvirksomhed, før og efter mit Gjenvalg 24 Maj som Folkethingsmand for Sorø Amts 3die Valgkreds, ere i dette Skoleaar Foranstaltninger til Besørgelse af min Skolegjerning truffe ganske i Lighed med forrige Skoleaars.

De ved S. Peytz's og L. P. Hansens Dimission og senere ved C. T. Jørgensens Udmeldelse af Real-

skolen ledigblevne Fripladser, af hvilke den første var for en indenbys, de to sidste for udenbys Elever, bortgaves af Byraadet til Eleverne A. Obel (5 Kl.), A. Andersen (5 Kl.) og P. Grüttner (4 Kl.). — Som anført i forrige Skoleaars Program, har Sparekassen for Slagelse og Omegn oprettet 2 nye Fripladser ved Skolen, en for en indenbys og en for en udenbys Elev. Disse Fripladser ere givne P. A. Winther (6 Kl.) og V. Schmidt (3 Kl.).

I Skoleaarets sidste Halvdel have de fleste af Eleverne været angrebne af en Øjensygdом, der har virket saa hæmmende ind paa Skolearbejdet, at den for Aaret lagte Undervisningsplan ikke har kunnet gennemføres i sit fulde Omfang.

Fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet har jeg modtaget følgende Cirkulære af 5 Marts:

„I de Beretninger om Afholdelsen af Realafgangs-examen af den lavere Grad ved de private Realskoler, som aarlig afgives til Ministeriet af den ved denne Examen ved de forskellige Skoler af Ministeriet beskikkede Censor, er Opmærksomheden gjentagne Gange bleven henledet paa, at Skolerne i Almindelighed meddele Undervisningen i et videre Maal, end der udkræves for at gjøre de ved Bekjendtgjørelsen af 28de Maj 1859 stillede Examensfordringer Fyldest, saa at der ikke mangler meget i, at disse Skoler, hvis Disciple i Reglen bestaa Afgangsexamen imellem det 14de og 15de Aar, vilde kunne bringes til at afholde Realafgangsexamen af den højere Grad, naar Fordringerne ved denne noget modificeredes. Dette tyder paa, at der i denne Retning paa Skolens Omraade nu er en Trang tilstede til en videre gaaende Undervisning, og naar i sin Tid Fordringerne ved Realafgangsexamen af den lavere Grad, væsentligst paa Grund af den dengang med Føje befrygtede Vanskelighed ved at holde Disciplene længere i Skolen end til Konfirmationsalderen, maatte nedstemmes og Undervisningen derfor anlægges efter en lavere Maalestok og begrændses indenfor et kortere Skolekursus, er denne Hindring for at sætte et højere Endemaal for

Undervisningen nu fjernet, som Forholdet efter det Bemærkede i de sidste Decennier har udviklet sig.

Paa den anden Side har ogsaa den almindelige Forberedelsesexamen af den lavere Grad i og for sig vist sig, som forudgaaende Prøve for Adgangen til visse Lærestalter eller Fagexamina, utilstrækkelig til at opfylde sin Bestemmelse. Der er saaledes for nogle Aar tilbage fra den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole gjort Skridt til at faa Fordringerne ved den nævnte Examen af den lavere Grad skærpede og udvidede for at raade Bod paa den manglende Fordømmelse, hvormed mange af Højskolens Veterinærelever mødte. Paa Grund af samme Mangel har det været nødvendigt ved den Kgl. Resolution af 10de Decbr. f. A. (Bekjendtgjørelse af 13de s. M.), at kræve den almindelige Forberedelsesexamen af højere Grad eller den dertil svarende Realafgangsexamen aflagt som Betingelse for Adgangen til at indstille sig til den juridiske Examen for Ustuderede. Senest er ogsaa i Folkethinget ved den 1ste Behandling af Finanslovsforslaget for Finansaaret 1881—82 (jfr. Folkethingstid. for indeværende Rigsdagssamling Sp. 117—18) Spørgsmaalet blevet fremdraget om en Sammensmeltning af de to almindelige Forberedelsesexaminer af højere og lavere Grad til en fælles Examen, der afsluttede Forberedelsen til den almindelige borgerlige Dannelse og kunde tjene som Forprøve til de forskjellige Specialstudier, til hvilke de to nu bestaaende Forberedelsesexaminer hver for sig betinge Adgangen.

Efter det Opsving, Realundervisningen saaledes har taget, siden de nu bestaaende Examiner bleve anordnede, forekommer det mig, at Tidspunktet er kommet til en tidssvarende Omordning af denne Del af vort Examensvæsen. Denne tænker jeg mig efter min Opfattelse af Undervisningens Betydning og Endemaal, som jeg nu nærmere skal antyde, i Hovedpunkterne udført paa følgende Maade.

Den almindelige Forberedelsesexamen bør være Afslutningen paa Realundervisningen. Denne bør føre Ungdommen saavidt, at det unge Menneske, der forlader Skolen, kommer ud af denne som almindelig dannet — alt Hensyn taget til, at der ikke er Tale om fuldt Voxne — eller dog, om man vil udtrykke det saa, med et saadant Grundlag for en almindelig Dannelse, at denne kan erhverves uden særlige Stu-

dier i denne Retning, blot ved Livets Paavirkning og gennem det specielle Fagstudium, han senere maatte vælge sig. Den første Fordring, der da maa stilles, er, at Drengen ikke løber for tidligt af Skolen, altsaa:

A.

Examen afholdes eengang aarlig i Juni Maaned. Ingen kan indstille sig til Examen, før han har fyldt sit 16de Aar eller dog fylder det inden Aarets Udgang.

Dernæst maa Undervisningen drives paa en saadan Maade, at Hovedvægten lægges paa, at de Unge kunne komme til at tænke logisk og udtrykke deres Tanker tydeligt og klart saavel skriftligt som mundtligt. Naturligvis er en vis Kundskabsmængde nødvendig; men Hovedvægten lægges ikke paa Massen af Kundskaber. Undervisningen, særligt i Modersmaalet, indrettes nu saaledes, at denne Fordring derigennem opnaas, altsaa:

B.

Den danske Grammatik indøves grundigt. Dansk Stil skrives baade som Gjenfortælling af et bekjendt Digt, Prosastykke eller Komædie, og som Gjenfortælling af et bekjendt Emne (historisk eller andet) og som fri Udarbejdelse. Mundtlig lægges Vægt paa god Oplæsning af Prosa og af Poesi, paa Fremsigten af udenadlærte Stykker, paa Gjenfortælling i samme Omfang, som der fordres skriftligt, og endelig maa Læreren igjennem Spørgsmaal og Svar søge at udvikle de Unges Tænkeevne. Han maa ikke være bange for at fremkalde Spørgsmaal fra Børnenes Side eller forhindre dem i indenfor passende Begrænsning at forsvare deres Syn paa Tingene. Lærerne i de øvrige Fag maa ikke blot lægge Vægt paa at bibringe Børnene den Kundskabsmængde, der engang er anordnet, men ogsaa paa, at de under Overhøringen gjen-give det Lærte tydeligt og klart.

Hvad nu Kundskabsmængden angaar, da maa Bestemmelsen herom tages først efter Hensynet, at skaffe de Unge et almindeligt Dannelsesgrundlag, og dernæst, at skaffe dem i strengere Forstand nyttige Kundskaber. I Henhold hertil bestemmes da:

C.

1) I Modersmaalet gives foruden den Undervisning og Øvelse, der er omtalt under B, en kortfattet Undervisning i Literaturhistorie indtil c. 1860, og Læreren forelæser for Drengene og søger at gjøre dem bekendte med den danske klassiske Literatur fra Holberg til Paludan-Müller. Af fremmede Sprog læres 2) Engelsk, og efter vedkommende Skoles Valg enten 3) Fransk eller Tysk. Kun Engelsk dels allerede er, dels har Udsigt til at blive et Verdenssprog, og staar tillige Dansk nærmere end noget andet af de store Folks Sprog (se forøvrigt Examinationsbestemmelserne). I 4) Skrivning og Tegning, 5) Religion, 6) Historie, 7) Geografi og 8) Naturhistorie meddeles Undervisning i samme Omfang, som nu i Henhold til Bekjendtgjørelse af 18de September 1855 og 25de August 1871. I 9) Mathematik gives Undervisning i Regning, i Arithmetik omtrent i Omfang som Jul. Petersens Lærebog (maaske dog lidt mindre), i Geometri som Jul. Petersens Lærebog i Plangeometri. Endvidere gives et Begreb om Trigonometri og Stereometri, hvori dog ikke høres til Examen. I 10) Naturlære meddeles Undervisning i samme Omfang som forlangt i Bekjendtgjørelse af 18de September 1855 og Bekjendtgjørelse 25de August 1871, dog at til Examen kun fordres Læren om Legemernes almindelige Egenskaber samt Virkningslovene for et Par af Naturkræfterne.

I Henhold til hvad der under B og C er anført, gives nu følgende Examinationsbestemmelser:

D.

1. Modersmaalet. Mundtlig Prøve: Oplæsning af et Digt og af et Prosastykke, grammatisk Prøve, særligt for at det kan ses, hvor øvet Disciplen er i at tumle med Sætningsforbindelserne, Literaturhistorie, mundtlig Fremstilling af et opgivet Emne.

1 Karakter, der regnes dobbelt.

Skriftlig Prøve: Fremstilling af et bekjendt Stof og en fri Udarbejdelse.

1 Karakter, der regnes dobbelt.

2. Engelsk. Mundtlig Prøve i et læst Stykke, i et

ikke læst prosaisk og i et ikke læst let poetisk Stykke.

1 Karakter.

Skriftlig Prøve, en let Stil.

1 Karakter.

3. Fransk eller Tysk. Mundtlig Prøve som i Engelsk.

1 Karakter.

4. Historie som nu, jfr. Bekjendtgjørelserne af 18. September 1855 og 25. August 1871.

1 Karakter, der regnes dobbelt.

5. Geografi som nu, jfr. Bekjendtgjørelserne af 18. September 1855 og 25. August 1871.

1 Karakter.

6. Naturhistorie som nu, jfr. Bekjendtgjørelserne af 18. September 1855 og 25. August 1871.

1 Karakter.

7. Mathematik a. Regning, skriftlig Prøve.

1 Karakter.

b. Geometri, mundtlig og skriftlig Prøve.

1 Karakter.

c. Arithmetik, mundtlig og skriftlig Prøve.

1 Karakter.

8. Naturlære.

1 Karakter.

Ialt 15 Karakterer. Til at bestaa fordres 45 Points, dog saa, at den, der ikke har opnaaet 12 Points i Modersmaalet, er ikke bestaaet. Til Udmerkelse fordres 113 Points.

Den almindelige Forberedelsesexamen giver ingen Adgang til Universitetet; der er, synes det, derfor ingen Grund til at lade Universitetet afholde Examen. At henlægge, som nu, Examinerne til Skolerne kan der næres Betæneligheder imod, dels henset til Skolernes voxende Antal, dels til deres Lærefrihed, som vistnok noget formeget indskrænkes ved den nuværende Ordning.

Det er derfor et Spørgsmaal, om der ikke burde træffes følgende Bestemmelse:

E.

Der oprettes en Examenskommission, der engang aarlig i Juni Maaned afholder den almindelige Forberedelsesexamen, første Gang i Aaret 1885.

Den almindelige Forberedelsesexamen af lavere Grad afholdes sidste Gang i Juni 1882.

Realafgangsexamen af lavere Grad afholdes sidste Gang i Aaret 1883.

Afgangsexamen for Realdisciple af højere Grad afholdes sidste Gang i Juni 1884.

Almindelig Forberedelsesexamen af højere Grad afholdes sidste Gang i Juni 1884.

Forinden jeg imidlertid tager endelig Bestemmelse om dette for Realskolerne vigtige Anliggende, vilde det være mig kjært at erholde fra forskjellige Sider erfarne Skolemænds gode Meningsytring om dette, til hvilken Hensigt jeg tillader mig tjenstlig at anmode Hr.

om at meddele mig de Bemærkninger om den af mig efter det Forudskikkede paatænkte Ordning, saavel i det Hele som i Enkelthederne, hvortil De maatte finde Anledning. J. F. Scavenius.“

Om dette Cirkulæres Reformplan tilstillede jeg Ministeriet d. 30 April følgende Erklæring:

Den i det høje Ministeriums Cirkulære af 5 Marts d. A. mig afæskede Udtalelse om Cirkulærets Plan til en Omordning af Realundervisningen har jeg, efter Samraad med Lærerne ved den af mig bestyrede Skole, den Ære herved at afgive i følgende Bemærkninger:

Cirkulærets Sammendragning af de forskjellige bestaaende Realprøver til een almindelig Forberedelsesexamen, der giver samme Adkomster, som den nuværende Realafgangsexamen af højere Grad, tiltræder jeg ganske. Ved Gjennemførelsen af denne Reform vil der tilvejebringes en væsentlig Ensartethed og Fasthed i den hidtil saa forskjelligartede og famlende Realundervisning og et større Maal af Aandsmodenhed og virkelig Dannelse hos den Unge ved hans Overgang, efter bestaaet Prøve, til praktiske Livsforhold eller til de forskjellige Fagstudier, for hvilke den nye almindelige Forberedelsesexamen skal være betingende Forprøve. Idet jeg forudsætter, at den nye Prøve vil blive krævet som Indledning til alle de Fagstudier, for hvilke de bestaaende Realexamina ere Forprøver, tillader jeg mig at anbefale, at de administrative eller legislative Bestemmelser, der i denne Henseende kunne

imødeses, ville drage flere andre Fagstudier — foruden Hærens og Flaadens Officersskoler, ved hvilke en saadan Bestemmelse vel er given, skal jeg eksempelvis blot nævne Borger- og Almue-Skolelærernes, Post-, Jærnbane- og Telegraf-Embedsmændenes Uddannelse — ind i hines Kreds, til Simplifikation af vort Examensvæsen og upaatvivlelig tillige til pekuniær Lettelse for dem, der ønske Uddannelse i Fagretninger som de antydede.

Den Bestemmelse i Cirkulæret, at „Ingen kan indstille sig til Examen, før han har fyldt sit 16de Aar eller dog fylder det inden Aarets Udgang“, billiger jeg som en Bestemmelse, der væsentlig vil støtte Undervisningen. Hvis den nu saa hyppig tilstaaede Aldersdispensation for Realelever umuliggjordes eller dog væsentlig vanskeliggjordes ved denne Bestemmelse, vilde jeg kun anse dette for et Fremskridt til Modarbejdelse af det først og fremmest for de Unge selv, men ogsaa for Lærernes Tilfredsstillelse ved deres Gjerning saa farlige Hastværk, med hvilket Forældre og Værger ikke sjældent drive paa at faa Børnene førte til Examensmaalet. Har en Elev uden at være bleven utilbørlig forceret naaet Dimissionsprøvens Maal før den lovbefalede Alder, da er der intet Ubilligt i dog at lade ham opsætte Prøven, til denne Alder er naaet, naar blot Læretidens Forlængelse bruges ikke udelukkende til Repetition af det Lærte, men fortrinsvis til videre Uddannelse ud over det af Dimissionsprøven fastsatte Maal. Den her paa pegede Ulempe ved en unaturlig fremskyndet Afslutning af Realundervisningen svarer ganske til den endnu almenere erkjendte Ulempe ved Elevers Udskrivning før Normalalderen af Borger- og Almue-Skolerne.

Til de i Cirkulærets Afsnit B, C og D indeholdte Bestemmelser om den Maade, paa hvilken Undervisningen, særlig i Modersmaalet, bør gives, om Lærefagenes Valg, Omfang og Vægt før den afsluttende Prøve og ved denne, kan jeg med nogle Modifikationer slutte mig. Medens en velordnet, sammenhængende mundtlig Gjengivelse af noget Læst eller Hørt, ikke blot Fremsigten af udenad lærte Digte, med Rette fremhæves i Afsnittet B som en paa ethvert Trin af Undervisningen vigtig Øvelse for Eleven, anser jeg den i D, 1 nævnte „mundtlige Fremstilling af et opgivet Emne“, hvis dermed menes et frit, tilmed extemporeret Foredrag, for at ligge ude over Grændserne for, hvad der billig-

vis kan kræves af en 16-aarig Elev. Jeg tilraader derfor, at dette Examenskrav afløses af en Prøve i Examinandens Evne til mundtlig at gjengive Indholdet af et af ham umiddelbart forud oplæst Stykke af en ham forelagt dansk Bog. — Skjønt jeg nærer megen Betænkelse ved at lade et af de tre fremmede Sprog, der nu ere Læregjenstande i de højere Realskoler, gaa ud af Realundervisningens Plan, tror jeg dog, at dette Offer vil vise sig nødvendigt, hvis Modersmaalet skal faa den fuldt berettigede Overvægt, som Cirkulæret tildeler det; thi at indvinde den forøgede Plads for Modersmaalet ved yderligere, end Cirkulæret gjør, at indskrænke Fordringerne i andre Lærefag end de fremmede Sprog, lader sig neppe gjøre. At Engelsk er sat som obligatorisk Fag, Fransk og Tysk som fakultative, idet Valget overdrages Skolen, ikke Eleven, finder jeg tilstrækkelig begrundet. Det umiddelbare Naboskab med Tyskland og det franske Sprogs endnu fremherskende Betydning som officielt internationalt Meddelelsesmiddel kunne ikke opveje den for det praktiske Liv stadig stigende Betydning, der maa tilkjendes det engelske Sprog i Betragtning af dets store Rolle ikke blot i vor egen Verdensdel, men ogsaa udenfor denne. Særlig for Realskolerne maa dette praktiske Hensyn erkjendes at have en Vægt, der ikke kan opvejes af den, som det synes, stadig vigende pædagogiske Doktrin, at et formrigt Sprog bør foretrækkes ved Valget af det fremmede Sprog, paa hvilket Undervisningens Hovedvægt skal lægges. Ved Skærpelsen af Undervisningen i Modersmaalet vil der blive sørget tilstrækkelig for Elevernes grammatiske Uddannelse, der selv ved Benyttelsen af et formrigt fremmedt Sprog dog stadig betinges af de sproglige Fænomeners mere umiddelbare Forstaaelse gennem Modersmaalet. Af de to valgfrie Sprog ville de fleste Skoler sandsynlig vælge Tysk, hvormed de Skolemænd, der ere stemte for dette Sprog som Realundervisningens fremmede Hovedsprog, skulde synes at maatte kunne nøje sig. I Stedet for den af Cirkulæret krævede skriftlige Examensprøve i Oversættelse fra Dansk til Engelsk vilde jeg anse en Prøve i skriftlig Oversættelse fra Engelsk til Dansk og en lignende fra Tysk (eller Fransk) til Dansk for heldigere, da Færdighed i skriftligt, ligesom ogsaa mundtligt Brug af et fremmedt Sprog efter min Anskuelse bør ligge udenfor en Almenskoles

Plan for den afsluttende Prøve. Disse Versioner burde da træde i Stedet for de mundtlige Prøver i ikke læste Stykker af Engelsk og Tysk (eller Fransk) og, da enhver skriftlig Prøve i fremmede Sprog, til hvilken Eleven har passende Ro og Tid, med større Ret end en tilsvarende mundtlig, tillige er en Prøve i Modersmaalet, faa Indflydelse paa Examenskarakteren for dette saavel som for de fremmede Sprog. Helt tør jeg imidlertid ikke opgive noget af de to fra Skolebestyrelsens Side valgfrie fremmede Sprog og tilraader derfor, at der i det af Skolernes regulære Plan udfaldne Sprog — der vel hyppigst vil blive det franske — tilbydes særlig Vejledning udenfor Skoletiden, i de to sidste Læreaar, for saadanne Elever, der, forsaavidt deres Værger ønske det, maatte skjønnes at kunne bære dette extraordinære Arbejde uden at forsømme det ordinære. Det er kun under Forudsætning af, at Cirkulærets betydelige Udvidelse af Undervisningen i Modersmaalet gennemføres, at jeg tør gaa ind paa den, saavidt jeg ser, herved nødvendiggjorte Opofrelse af et af de tre omtalte fremmede Sprog som normalt Fag ved Realundervisningen.

I Cirkulærets Undervisningsplan er der krævet Vejledning i adskillige Fag og Fagpartier, der ikke skulle være Examensgjenstande ved den afsluttende Prøve. Skjønt Administrationens Udtalelser herom, med større eller mindre Frihed, ville blive tagne til Følge af enhver samvittighedsfuld Skolebestyrelse — en saadan Undervisning ud over de af Examenskravet betegnede Grændser er jo heller ingenlunde fremmed for de nuværende Realskoler —, skjønner jeg dog ikke rettere, end at en administrativ Kontrol med den Maade, paa hvilken den offentlige og private Forberedelse af de Unge opfylder denne mod aandløs Examensdressur rettede Pligt, vil have sine store Vanskeligheder, og formener derfor, at de endelig formulerede i det Enkelte gaaende Examensbestemmelser for hvert Fags Vedkommende bør sætte faste Grændser, helst med Henvisning til bestemte Lærebøger, som dog ikke derfor paa nogen Maade behøve at paabydes som nødvendige Læremidler, medens al Vejledning ud over Examensmaalet overlades til Skolens eller Privatdimissorens Lærefrihed og Samvittighedsfuldhed. Foruden den Indskrænkning, Cirkulæret antyder ved Examenskravene i Naturlære, tillader jeg mig som ønskelige

paa Grund af overvældende Stofmængde at nævne lignende Indskrænkninger ved Examenskravene i Historie og Naturhistorie.

Forslaget om, at en Examenskommission afholder Prøven, tiltræder jeg, med det Ønske, at denne Kommission maa blive sammensat væsentlig af fungerende offentlige og private Lærere for Realelever. Den Løjlighed, der herved vilde gives disse Lærere til — hvad der nu er saa godt som umuligt — umiddelbart at blive kjendte med hverandres Virkemaader, vilde være af stor Betydning for Undervisningen. Heldigst vilde det vistnok være, hvis Prøvens mundtlige Del kunde foregaa paa flere Steder samtidig, f. Ex. i Kjøbenhavn, Odense og Aarhus; den skriftlige kunde jo, under behørig Kontrol, afholdes ved selve Skolerne, til hvilke Privatisterne da maatte henvises.

For at Realundervisningen skal kunne løse sin særlige Opgave i den af Cirkulæret betegnede Retning, bør dens Forhold paa den ene Side til Borger- og Almue-Skolens, paa den anden Side til Lærdskolens Kursus nærmere bestemmes. Jeg tillader mig i denne Henseende at henvise til et af mig ved det nordiske Skolemøde i 1877 holdt Foredrag, der findes optaget i Beretningen om dette Møde. Her skal jeg om dette Spørgsmaal kun bemærke, at den af Cirkulæret hævdede Enhed i Planen for Realundervisningen utvivlsomt bør føre til Ophævelsen af den Bestemmelse, at Hovedexamen i Lærdskolens 4de Klasse giver samme Adkomst, som den højere Realafgangsprøve. Skal man kunne gjøre sig Haab om at vinde dygtige Kræfter til at bære den forbedrede Realundervisning, der vil faa en langt større social Betydning end den nuværende, anser jeg det for paatrængende nødvendigt, at der gives de af Stat og Kommune støttede ublandede Realskoler en ganske anderledes betrygget ydre Stilling, end den stedfindende, særlig at der træffes Foranstaltninger, hvorved disse Skolers Lærere lønnes og efterlønnes i Lighed med de Bestemmelser, der gjælde for de i Gjærning ganske ligestillede Lærere ved de Realskoler, som tillige ere lærde Skoler. Jeg tillader mig i denne Henseende at henvise til et af mig i Forbindelse med Realskoleforstanderne Müller og Ørum i November f. A. til det høje Ministerium indgivet Andragende.

I Slagelse Skyttelags Øvelser deltog 10 af Realskolens Elever.

Den 25 Februar afholdtes paa Hotel Postgaarden et Skolebal, ved hvilket nedenstaaende Sange af Hr. Rosendahl bleve afsungne:

For Rektor.

Velkommen herhjem! Thi Dit Navn saa tro
Vi bær' i taknemmeligt Minde;
Saa tavst der blev i vort Skolebo,
Da Alle Dig savned' derinde;
:|: Saa lifligt klang over Skolebord,
Naar ildnende lød Dit vægtfulde Ord. :|:

Potenser og Rødder, Kvadrat og Kubik,
Samt Matematikens Magister
Fra Haanden saa let saa min Sandten! gik,
Om end den var truende bister.
:|: Som i Musiken Du anslog a
Og Alle saa jubled' vi Heureka! :|:

Din Skole vel vovede mindst at kny,
Da Folket Dig kaldte paa Thinge;
Men vemodsfuld delte den Jublens Gny,
Der vide Dit Navn monne bringe;
:|: Et Offer Du gav som Dammemand,
Og sejrrig Du stod for Dit Fosterland. :|:

Ret uden al Dadel som uden Frygt
Du stod af Ideen opp'baaret.
For Æren har derfor Dig Skolen trygt
Som Kredsen til Riddersmand kaaret;
:|: Og trindt gjenlyder fra Vang og Dal
Hvert Leve! der toner for Frederik Dahl. :|:

For Damerne.

Mens Frosten paa vor Rude
Smaablomster tegnet har,
Mens Is og Sne derude
Tildækked' Søens Glar;
Paa Skøjter og i Kaner
Vi tumled' os omkring
Og laved' Glidebaner
Og tog i Sneen Spring.

Og I, Veninder! fulgte
Os trofast paa vor Fart;
Jert Venskab ej I dulgte,
Og det blev varmt besvar't.

Ved Dag paa Isens Fløde,
 Ved Kvæld i Arnekrog
 Til Legen gik vi glade
 Som og til Pen og Bog.

Se, derfor lod vi Giger
 Her lystig spille op
 Og bød Jer, smukke Piger,
 Til Hopsa og Galop.
 Og var end i Mazurka
 De Smaa tidt om en Hals;
 Saa fik hver mindste Purk a'
 Vor Skole dog sin Vals.

Hav derfor Tak, Veninder!
 I gav vor Fest sin Pryd,
 Og lyse, kjære Minder
 Vi glemme vil med Fryd;
 Paa lette Fod I svæved'
 Hen i den muntre Dans,
 Og højt I Glæden hæved'
 Ved Skjønheds Rosenkrans.

For Skolen.

I gamle Dage knap man fik
 Lagt hen sin Blusekjole,
 Før man blev lært og sat i Skik
 Ak! i den sorte Skole;
 Ja, der med Stil og Grammatik,
 Hebræisk, Græsk og Latinik
 :: Man ased' ::
 Huha osv

Og mange Gloser vistnok man
 Fik lært, ja, Gudbevares!
 Men med lidt praktisk snild Forstand
 Kan alt deslige spares;
 Man gaar til Kalifornien
 Og graver Guld, til Hjem igjen
 :: Man vender. ::
 Hej hop osv.

Dog Vejen fører per Paris,
 Hvor man maa Fransk parlere;
 Se, derfor maa vi billigvis
 Det ret tilbunds studere.
 Ja, Fransk og Engelsk, Math'matik
 Med meget mere paa en Prik
 :: Maa læres ::
 Jo Tak osv.

En saadan rigtig Realist,
 Og det er her vi Alle,
 Han er en Pokkers Karl forvist
 Kan Fremtids Mand sig kalde;
 At sige, naar han bliver stor,
 Thi se! endnu om Skolebord
 :|: Vi sidde :|:
 Ak ja osv.

Dog, Skolen den er grumme rar;
 Blandt Egenskaber flere
 Den Schow og Christian Branner har,
 Der Bal kan arrangere.
 Ja, den har dem, og den har Fler,
 Der synge, som De hør' og ser,
 :|: For Skolen :|:
 Hurra osv.

Den 2 Juni gjorde Skolen en Skovtur til Skjelskør Skov paa Vogné, der ved Medborgeres Velvillie vare laante den. Flere af Elevernes Forældre og enkelte af Skolens tidligere Elever glædede Lærere og Elever ved at deltage i Turen. I Skoven blev nedenstaaende af Hr. Rosendahl forfattede Sang afsungen:

Da vi saa Solen oppe,
 Afsted: det gik med Fryd,
 Og ej vi Farten stoppe,
 Før Rektor slaar til Lyd.
 Her i det friske Grønne
 Vi tumle kan omkring,
 Og selv von Hemm skal skjønne,
 At vi kan gjøre Spring.

Ja, Pokker kukkelure
 Bag Murens trange Glug,
 Som Fugle smaa i Bure,
 Naar Skoven er saa smuk!
 Naar Bukkar, Anemoner
 I Vaarens milde Luft
 I Ly af Bøgens Kroner
 Trindt sprede deres Duft.

At sidde som Blæksprutter
 Og ridse Kragetær,
 Mens Tal og Bogstav strutter
 For Øjet fjærn og nær,
 At lære, lære, lære
 Fra Gry til sene Kvæld,
 Ak ja! det kan nok være,
 Det slaar os rent ihjel.

Ja, gjaldt det saa blot Kundskab
 Men, tænk en Gang! et Hvin,
 Lidt kammeratlig Ondskab,
 Ja, blot et lille Grin;
 For Alting maa vi bøde,
 Og det er sand'lig haardt.
 Maa Hjærtet ikke bløde
 Ved al den bitre Tort?

Dog stop! ej Pessimister
 Vi være vil i Dag,
 Nej, brave Realister,
 Der svinge Glædens Flag!
 Vor Synd, vi vil bekjend'en;
 Tidt var vi lidt vel flot;
 Men god bli'r sikkert Enden,
 Og saa er Alting godt.

Ja, Alt er godt i Skoven,
 Er lutter Harmoni,
 Lyt, Fuglesang fra oven,
 Se, Blomster-Poesi!
 Og saadan og derhjemme
 I Skolen skal det gaa:
 Dens Ære vi ej glemme,
 Med Glans den skal bestaa!

Undervisningsinspektøren, Hr. Professor, Dr. phil.
 Steen foretog d. 22 og 23 Februar en almindelig
 Inspektion af Skolen. — Hr. Sanginspektør, Kantor
 Sanne inspicerede Skolens Sangundervisning d. 16 Maj.⁹

Til dette Aars Realafgangsprøve, hvis mundtlige
 Del paa Ministeriets Vegne overværes af Hr. Prof.
 Dr. phil. Holm og Hr. Doc., Dr. phil. Zeuthen,
 stedes de 9 Elever, der danne Skolens øverste Klasse. #

Skolens Læseplan og Aarsarbejde.

Forberedelsesklassen

har kun haft et ringe Antal Elever. Den har derfor ikke haft særlige Timer, men Eleverne have deltaget i 1 Klasses Undervisning, for saa vidt som deres Modenhedsgrad har tilladt dem det.

Første Klasse.

I Bibelhistorie er læst efter Balslev det gamle Testament indtil det babyloniske Fangenskab. I Dansk er Pios Læsebog læst flere Gange til S. 110; Samtale med Disciplene om det læste, Staveøvelser; Substantiverne, Artiklerne, Verberne, Adjektiverne og Verbets Tider ere indøvede uden Hjemmelæsning; 9 større og mindre Digte ere lærte; i Regelen daglig Afskrift efter Bog, i sidste Halvaar ere 1 Klasses fleste Disciple jævnlig øvede i Diktat af nogle Linier af Lektien. I Tysk er læst af Listovs Elementarbog S. 1—20. I Historie er mundtlig fortalt og gjengivet enkelte Stykker af Danmarkshistorien, især af Sagnhistorien. I Geografi er en Time ugentlig gennemgaaet Danmark, Norge og Sverige samt en Oversigt over Evropa, I Regning de fire Regningsarter med ubenævnte Tal og Begyndelsen af Regning med benævnte Tal efter Chr. Hansens Regnebog; de Viderekomne tillige begyndt paa Bochenheusers Regnebog for de lavere Klasser; Hovedregning og Tabel. I Sang nogle Sange udenad, nogle efter „Børnenes Musik“. Skrivning, som i de følgende Klasser,

efter Lærerens Forskrift i Skrivebøgerne eller paa Klassetavlen. Tegning efter Janniches eller Nielsens Tegnehefter; hver anden Gang efter Lærerens Fortegning paa Skoletavlen.

Anden Klasse.

Af nye Fag optages her Musiklære.

I Religion er læst af Angers Bibelhistorie: det gamle Testament; 18 Salmer. I Dansk er Pios Læsebog for de lavere Klasser benyttet til Oplæsning; Svendsens Skema er læst og repeteret til Sætningslæren; 2 Gange ugentlig Diktat efter Forberedelse i Hjemmet, jævnlig have Disciplene skrevet efter Bog; enkelte større Digte ere lærte udenad. I Tysk af Listovs Elementarbog Side 22—77; efter P. Hjorts tyske Grammatik er læst Artiklen, Adjektiverne, Pronominerne og den regelmæssige Konjugation. I Historie efter Blochs Lærebog fra de tre nordiske Riger indtil Valdemar Atterdags Død. Hele Geografien efter Wegeners Grundlag. I Naturhistorie efter Feddersens Naturens Bog Pattedyr og Fugle. Skolens Naturaliesamling og Afbildninger benyttes flittig her som ved den hele naturhistoriske Undervisning. I Regning benævnte Tal; Tabel og Hovedregning. I Musiklære det væsentligste af Bulls kortfattede Musiklære; en Del Sange, efter Berggreens tostemmige Sange, i Forbindelse med 3, 4, 5 og 6 Kl.; sammen med 3 Kl. dels enstemmig, dels tostemmig Sang. I Tegning Fortsættelse efter Nielsen eller efter Lærerens Fortegning paa den store Tavle.

Tredie Klasse.

Her optages af nyt Fransk.

I Religion efter Angers Bibelhistorie det nye Testament; 16 Salmer. I Dansk enkelte Digte lærte udenad efter Pios og Wimmers danske Læsebog for de lavere Klasser; Svendsens Skema, udvidet ved mundtlige Meddelelser; sidste Halvdel af Skoleaaret skriftlig Analyse. 2 Gange om Ugen Diktat; undertiden Afskrift efter Bog. I Tysk af Kapers Læsebog for Mellemlklasserne S. 1—49; af Hjorts tyske Grammatik som i forrige Klasse, desuden uregelmæssige Verber. Ugentlig en Diktat. I Fransk Jungs Læsebog for Begyndere til tredie Afsnit, Side 71. I

Historie efter Blochs Lærebog de tre nordiske Rigers Historie fra Side 202—223 i 1ste Del og fra Side 71—117 i 2den Del. I Geografi fra Side 49—105 efter Rimestads mindre Lærebog. I Naturhistorie efter Feddersens Naturens Bog de koldblodige Bedyr, Leddyr og Bløddyr. I Regning Brøkgregning; Hovedregning, Tabel. I Musyklære en noget udvidet Gjentagelse af Bulls Musyklære; Samsang efter Berggreens tostemmige Sange som i 2 Kl. I Tegning Fortsættelse fra forrige Klasse.

Fjerde Klasse.

Her optages af nyt Arithmetik, geometrisk Tegning og Plantelære.

I Religion er efter Angers Bibelhistorie lært det gamle Testament; de ti Bud og første Artikel efter Balslev; 12 Salmer. I Dansk læst og repeteret det vigtigste af Bojesens danske Sproglære indtil Sætningslæren; til Oplæsning og Analyse benyttet Pios og Wimmers Læsebog for Mellemlasserne; flere Digte ere lærte udenad; Stil 1 Gang om Ugen, mest Diktat, af og til Gjenfortælling. I Tysk af Kapers Læsebog for Mellemlasser S. 40—90, Bøjningsformerne helt gennemgaaede; en Stil ugentlig efter Jürses og Rungs Materialier. I Fransk Jungs Elementarbog fra Side 40 og ud. I Historie den gamle og 53 Sider af Middelalderens Historie efter Blochs Lærebog. I Geografi efter Rimestads mindre Geografi fra Side 105—170. I Naturhistorie Pattedyrene, Fuglene og Krybdyrene, efter Feddersens større Naturhistorie, samt, efter Vaupells Planterigets Naturhistorie, Indledningen til Plantelæren samt de frikronbladede, tokimbladede Planter med undersædige Blomster. I Arithmetik efter Steens elementære Arithmetik de fire første Regningsarter, de første Begreber om Potents og Decimalbrøk; skriftlige matematiske Øvelser. I Regning Brøkgregning, de videst komne Reguladetri, Hovedregning, Tabel. Sang efter Berggreens tostemmige Sange, sammen med 2, 3, 5 og 6 Kl. Tegning, dels geometrisk efter Lærers Fortegning paa den store Tavle, dels Ornamentkonturer efter Fortegninger.

Femte Klasse.

Af nyt optages her Geometri og Engelsk.

I Religion er efter Angers Bibelhistorie lært det nye Testament; 2 og 3 Artikel efter Balslev; 12 Salmer ere lærte udenad. I Dansk Oplæsning og Analyse i to ugentlige Timer, Bojesens Sproglære læst og repeteret til Ordstillingen, 3 store Digte ere lærte udenad; hveranden Uge Hjemmestil (af fortællende eller beskrivende Indhold eller Gjengivelse af et 2 Gange forelæst Stykke), i Regelen 3 Gange maanedlig en Diktatstil. I Tysk af Kapers og Simonsens Læsebogs prosaiske Del Side 1—55, efter Hjorts Grammatik Formlæren repeteret; Stil en Gang ugentlig. I Engelsk Listovs Elementarbog; Grammatik efter Rosings engelske Grammatik. I Fransk Sicks Læsebog fra Side 57—77, Jungs Læsebog 2det Kursus til Stykke 33; en Del af Formlæren efter sammes Grammatik. I Historie Middelalderens fra de tre nordiske Riger og 117 Sider af den nyere Tids Historie efter Blochs Lærebog. I Geografi efter Rimestads mindre Geografi fra Side 49—105 og 175—206. I Naturhistorie Fisk, Leddyr og Bløddyr efter Feddersen; de helkronede og kronløse tofrøbladede Planter samt Tretals-Planter, nøgenfrøede og blomsterløse Planter efter Vaupell. I Arithmetik Proportioner; det vigtigste af Læren om Potens og Rod, samt Ligninger af 1ste Grad. I Geometri J. Petersens Geometri til 3die Kapitel; skriftlige matematiske Øvelser. I Regning Reguladetri med Brøk; blandede Opgaver; Kurs- og Procent-Regning; Hovedregning. Sang i Forening med 4 Kl. (s. o.). I Tegning Fortsættelse fra 4 Kl.; tillige Indøvelse af Skyggelærens Elementer.

Sjette Klasse.

Af nyt optages her Fysik og Kemi.

I Religion Bibelhistorien gennemgaaet. I Dansk Oplæsning og Analyse 1 Time ugentlig af Winkel Horns og Borchseniusses Læsebog; læst Bojesens danske Sproglære; gennemgaaet Literaturhistorien til Holberg (inklusive) ledsaget af Oplæsning af herhenhørende Skrifter; hveranden Uge en Hjemmestil, mindst hveranden Uge en Diktat. I Tysk Kapers og Simonsens tyske Læsebog for de højere Klasser læst

og repeteret Side 93—116, 122—175; Hjorts Formlære læst og repeteret; Kapers Stiløvelse S. 44—82 gennemgaaet mundtlig og skriftlig og derpaa repeteret. I Engelsk Listovs Udvalg af engelske Forfatters Skrifter 1 Hefte; memoreret nogle Digte af Listovs Læsestykker 1ste Afd.; Rosings Grammatik. I Fransk Sicks franske Læsebog for Melleml. fra S. 119—130, 141—150, 158—167, Jungs 2 Kursus fra S. 25—40; Formlæren efter Jungs Grammatik. I Historie den nye Tids fra Kristian den 6te og Bogen ud efter Blochs Lærebog. I Geografi Størstedelen af Rimestads mindre Geografi. I Naturhistorie Bendyrene efter Feddersens Dyrerigets Naturhistorie; Planternes Anatomi, Fysiologi og Geografi efter Erslevs Planterigets Naturhistorie; Plantelæren gennemgaaes i Sommermaanederne; oftere botaniske Ekursioner. I Naturlære Ligevægtslæren efter Holtens Lærebog; Luftens og Vandets Bestanddele efter Jørgensens Kemi. I Arithmetik Steens elementære Algebra med Undtagelse af Læren om Logarithmer. I Geometri J. Petersens Geometri til 3die Kapitel; jævnlig skriftlige Opgaver. I Regning sammensat Reguladetri, Delings-, Blandings- og Procent-Regning; almindelig Handelsregning. Sang efter Berggreens tostemmige Sange, sammen med 2, 3, 4 og 5 Klasse. Tegning geometrisk Tegning og Projektions-Tegning efter Lærerens Forklaring paa den store Tavle samt Løsning af Opgaver.

Syvende Klasse.

Denne Klasse afsluttes med Real-Afgangsprøven („den strengere Grad“). Lavalderen ved Udgangen er 15 Aar.

I Religion Bibellæsning (i Udvalg) og enkelte Punkter i Kirkehistorien gennemgaaede. I Dansk i Regelen hver Uge 1 Hjemmestil, væsentlig Gjen-givelse af et ved Undervisningen bekjendt Stof; hver Uge en Diktatstil; i Halvaaret før Nytaar er en Time egentlig brugt til Oplæsning og Analyse. I Tysk Kapers og Simonsens tyske Læsebog S. 128—151, 158—83 og 192—218 efter Forberedelse dels som Maanedslæsning, dels fra Bladet Schillers Niederlande S. 12—125; læst og repeteret c. 40 Sider af Kellers Mustersammling. Hjorts Sproglære er læst og repeteret; 1 Stil egentlig (dels hjemme, dels paa Sko-

len), mundtlig hver Time gennemgaaet nogle Linier af Stiløvelserne. I Engelsk Listovs Udvalg af engelske Forfattere 1 og 2 Hefte; Rosings Grammatik. I Fransk Sicks Læsebog (2den Afd. for Mellemlasserne 96—140, 150—158 og 167—223), Jungs Grammatik gennemgaaet gennem Exemplerne i Læsebogens 2det Kursus. I Historie hele Blochs Lærebog. I Geografi Rimestads mindre Lærebog læst og repeteret, Meddelelser ere givne navnlig ved Europa. I Naturhistorie Feddersens Dyrerigets Naturhistorie, Planterne efter Erslevs Planterigets Naturhistorie; af og til Exkursioner. I Naturlære Schmidts Lærebog, med Undt. af enkelte Partier, og Jørgensens Kemi. I Arithmetik og Geometri det krævede Kursus, henholdsvis efter Steens og Mundts Lærebøger; 1 Gang ugentlig skriftlig Løsning af Opgaver. I Regning forskellige praktiske Opgaver. Sang efter Berggreens tostemmige Sange (indtil Nytaar). Tegning: Projektions-Tegning.

Skolens Prøver, Fagdeling, Klassesdeling og Læremidler.

Ved den i Fjor afholdte Realafgangsprøve her ved Skolen var Hr. Prof., Dr. phil. A. Steen ministerielt beskikket som Examenskommissær. Den skriftlige Prøve fandt Sted 15 og 16 Juni, Form. 8—12 og Efterm. 4—8; den mundtlige 29 og 30 Juni samt 1 Juli, i Mathematik (overhørende Lærer: Hr. Zeuthen; Meddommere: Hr. Prof. Steen og Hr. Lauritzen); Tysk (Hr. Kaas; Hr. Prof. Steen og Hr. Garben); Naturhistorie (Hr. Toepfer; Hr. Dr. Fraenkel og Hr. Rosendahl); Geografi (Hr. Kaas; Hr. Redaktør Branner og Hr. Garben); Fransk (Hr. Rosendahl; Hr. Dr. Prahl og Hr. Kaas); Naturlære (Hr. Zeuthen; Hr. Bankbogholder Bech og Hr. Lauritzen); Historie (Hr. Toepfer; Hr. Pastor Sorterup og Hr. Kaas); Engelsk (Hr. Rosendahl; Hr. Jærnstøber E. Rasmussen og Hr. Zeuthen). Udarbejdelse i Modersmaalet bedømtes af Hr. Kaas, Hr. Prof. Steen og Hr. Toepfer.

Denne Prøve bestode:

Johan Ernst Heilman Borchsenius, Søn af Proprietær Borchsenius i Kjøbenhavn, født den 11 Marts 1863, indkommen i Skolen i April 1878;

August Balduin Charles Dahl, Søn af Lieutenant, Organist Dahl i Slagelse, født 29 Oktober 1866, indkommen i Skolen i Marts 1873;

Lars Peter Hansen, Søn af Husmand P. Hansen i Aarslev, født 30 Oktober 1862, indkommen i Skolen i Maj 1877;

Ludvig Arent Kjerulff, Søn af Kjøbmand Kjerulff i Slagelse, født 4 November 1864, indkommen i Skolen i Maj 1871;

Jørgen Kruuse, Søn af Proprietær Kruuse, Lilleø ved Korsør, født 28 December 1864, indkommen i Skolen i Juli 1876;

Frederik Møller, Søn af Proprietær Møller, Egholm ved Skjelskør, født 3 Februar 1863, indkommen i Skolen i Maj 1877;

Thor Dan Skjold Møller, Søn af Prokurator Møller i Rødby, født 21 April 1864, indkommen i Skolen i Avgust 1876;

Sophus Marius Peytz, Søn af afdøde Snedkermester Peytz i Slagelse, født 3 Januar 1865, indkommen i Skolen i Avgust 1874;

Knud Johan Claudius Prahl, Søn af Dr. Prahl i Slagelse, født 18 Marts 1866, indkommen i Skolen i April 1872;

Hans Folmer Frederik Schæfer, Søn af Bagermester Schæfer i Slagelse, født 6 December 1864, indkommen i Skolen i Avgust 1871;

Vilhelm Edvard Werner, Søn af Kjøbmand Werner i Slagelse, født 2 Maj 1861, indkommen i Skolen i April 1872.

Udfaldet var følgende:

	Moders- maalet	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Natur- historie	Naturlære	Arithmetik	Geometri	Points
J. E. H. Borchsenius.....	g ÷	mg	mg	ug ÷	mg ÷	ug ÷	mg ÷	tg ÷	g ÷	tg ÷	59
A. B. C. Dahl.....	g	g ÷	mg ÷	mg	mg ÷	mg	mg	g	tg	g ÷	60
L. P. Hansen.....	tg	tg ÷	tg ÷	mg	g ÷	mg	g ÷	tg ÷	mg ÷	g	37
L. A. Kierulff.....	g ÷	tg ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	g	tg ÷	60
J. Kruuse.....	g	tg ÷	g ÷	g ÷	g ÷	mg ÷	ug ÷	ug ÷	g ÷	g	63
F. Møller.....	g	tg ÷	g	tg ÷	g	mg ÷	mg	mg	mg	mg ÷	55
T. D. S. Møller.....	g	tg	g	g ÷	tg ÷	ug	mg ÷	mg	mg ÷	g ÷	54
S. M. Peytz.....	mdl ÷	g ÷	g ÷	mdl ÷	tg ÷	g ÷	mg	ug ÷	mg ÷	mg ÷	33
K. J. C. Prahl.....	mg ÷	g ÷	mg	ug ÷	g	mg	g ÷	mg	mg ÷	mg	72
H. F. F. Schæfer.....	g ÷	mg ÷	g	tg ÷	mg ÷	mg ÷	mg	mg ÷	mg ÷	mg	66
V. E. Werner.....	g ÷	g ÷	g ÷	tg ÷	mg	mg	g ÷	mg ÷	g ÷	tg	44

Frivillig Prøve i Projektionstegning bestode:

L. P. Hansen med Karakteren mg,

F. Møller " " ug,

K. J. C. Prahl " " mg ÷.

Opgaverne ved den skriftlige Afgangsprøve vare i:

Dansk.

De forskellige Jordbelters vigtigste Ejendommeligheder.

Tysk Stil.

Da den tapre Portugiser Laurieras var bleven fanget af Fjenderne, lovede han disse at forhandle med sine Landsmænd om Fangernes Udvexling. Han blev derfor løsladt, efterat han edelig havde forsikret, at han vilde vende tilbage, hvis han ikke opnaaede, hvad de ønskede. Da han nu havde meddelt sine Landsmænd sit Ærende, vægrede han sig i Begyndelsen ved at ytre sin egen Mening; endelig talte han efter mange Opfordringer omtrent saaledes: „Jeg tvivler ikke om, at I vide, hvor højt jeg elsker mit Fædreland og mine Medborgere; men min Fordel skal ikke være i Strid med Fædrelandets Vel og Ære. Beslutter derfor uden Hensyn til mit Vel, hvad der kan være nyttigt for Eder og Fædrelandet. Jeg selv vil ihukommende den højere Pligt hellere aldrig leve ved Eders Side end forlade Retskaffenhedens Vej.“ Fjendernes Forslag blev forkastet; men Laurieras vendte i Følge sit Løfte tiltage, og Kjærligheden til Fædrelandet hindrede ham ikke i at handle saaledes, at han blev sin Ed tro.

Portugiser, Portugiese. Om, wegen. Udvexling, Auswechslung. Edelig, eidlich. Ærende, Auftrag. Hensyn til, Rücksicht auf. Ihukommende, eingedenk. Forslag, Antrag.

Arithmetik.

1. En Blystang har Form af en Cylinder, hvis Højde er $h = 5,675''$ og Grundflades Radius $r = 1,36''$. Hvor mange Kugler kan der støbes af denne Stang, naar de skulle passe til et Bøsseløb, hvis indvendige Omkreds er $1,75''$? Cylinderens Kubikindhold er $= \pi r^2 h$, Kuglens $= \frac{4}{3} \pi R^3$.

2. At finde y og x af Ligningerne

$$y^2 + x = 45$$

$$y^4 - x = 45$$

3. Find Summen af Leddene i de følgende Rækker med uendelig mange Led:

$$A = 1 + \frac{2}{3} + \frac{4}{9} + \frac{8}{27} + \dots$$

$$B = 1 - \frac{2}{3} + \frac{4}{9} - \frac{8}{27} + \dots$$

Bevis, at Summen af et lige Antal ($2n$) af de første Led i Rækken A altid er 5 Gange saa stor som Summen af de tilsvarende Led i B.

Geometri.

1. Til en Cirkel er der trukket to hinanden skærende Tangenter. At angive og bevise, igjennem hvilke mærkelige Punkter, hørende til Cirklen og deri liggende rette Linier, Tangentvinklens Halveringslinie gaar.

Naar Tangentvinklen er n° , hvor store blive da de fire Buer, hvori Cirklen deles ved Berøringspunkterne og Skæringspunkterne med Halveringslinien?

2. Naar Længderne af Stykkerne af to Tangenter til samme Cirkel fra deres Skæringspunkt til Berøringspunkterne ere 1 Fod og deres mellemliggende Vinkel 60° , hvor stort bliver da Cirkelns Areal og Arealet af den imellem Cirklen og Tangenterne liggende Figur?

Der forlanges 3 rigtige Decimaler.

3. En Trekant kønstrueres af to Vinkler og den indskrevne Cirkels Radius.

Frivillig Prøve i Projektionstegning.

Projektion i det horisontale og vertikale Plan af et femsidigt Prisme, hvis Sidekanter danne en Vinkel paa 45° med dets irregulære Grundflade, samt Udfoldning af Prismets hele Overflade.

I efterstaaende Liste over Lærefagenes Fordeling staa de for to paa hinanden følgende Klasser særlige Timer paa begge Sider af de fælles:

	7.	6.	5.	4.	3.	2.	1. Kl.
Religion og Bibelhist.	1	1	2	2	2	2	2
Modersmaalet	3	2	3	5	5	5	6
Tysk	4	4	3	3	3	3	1
Engelsk	3	4	4				
Fransk	3	3	3	5	5		
Historie	3	3	3	3	2	2	1
Geografi	2	2	2	2	2	2	1
Naturhistorie	3	2	2	2	2	2	
Naturlære	4	3					
Mathematik	5	5	5	4			
Regning	2	2	2	3	3	5	5
Skrivning		1	2	2	2		5
Tegning		1	2	2	2	2	2
Musiklære og Sang	1*		1		1	1	2
Gymnastik	2			2	2		2
	36	36	36	36	32	29	23

En af Musiktimerne (*) brugtes (efter Nytaar) til Samsang. — Ialt 224 Lærertimer, 232 Elevtimer. — Som sædvanlig ere især i 7 Kl. adskillige Ændringer i Timeplanen foretagne i det sidste Halvaar.

Antallet af Skolens Elever ere (13 Juni) 92. I Aarets Løb ere indkomne 23 (af hvilke 8 ere tilbagevendte, 1 fra praktisk Virksomhed, 7 efter overstaaet Sygdom). Udgaede ere, foruden de 11, der bestode Afgangsprøven, 21 (af hvilke 1 paa Grund af Forældrenes Bortflytning, 4 [midlertidig] paa Grund af Sygdom, 9 til praktisk Virksomhed, 7 til andre Skoler).

Eleverne ere saaledes fordelte i Skolens 7 Klasser:

7de Klasse	med	9	Elever
6te	”	12	”
5te	”	12	”
4de	”	14	”
3die	”	18	”
2den	”	13	”
1ste	”	9	”
Forberedelseskl.	”	5	”

Ialt: 92 Elever.

Af disse ere 27 udenbys.

Mellem Lærerne var Undervisningen saaledes fordelt:

- Cand. mag. Fr. Dahl, Skolens Bestyrer, underviste indtil 9 November i Mathematik i 6 og 4 Kl., i Regning i 4 og 2 Kl.; 17 Timer ugentlig;
- Hr. Cand. theol. H. Garben i Religion i 1 Kl., i Geografi i hele Skolen undtagen i 7 Kl., i Tysk i hele Skolen undtagen i 6 og 7 Kl.; 26 Timer ugentlig;
- Hr. Maler, Danebrogsmand J. Hansen i Tegning gennem alle Kl. og i Skrivning i 1 Kl.; 19 Timer ugentlig (heraf 2 udenfor Skoletiden);
- Hr. Gymnastiklærer J. v. Hemm i Gymnastik gennem hele Skolen; 10 Timer ugentlig;
- Hr. Musiklærer E. Jæhnigen i Musiklære og Sang i alle Klasser; 7 Timer ugentlig;
- Hr. Cand. philol. M. Heerdegen Kaas i Tysk i 7 og 6 Kl., i Dansk i 7, 3, 2 og 1 Kl., i Geografi i 7 Kl., i Historie i 3 Kl.; 31 Timer ugentlig;
- Hr. Cand. philos. H. Rosendahl i Engelsk og Fransk gennem alle Kl.; 30 Timer ugentlig;
- Hr. Seminarist A. P. E. Toepfer i Historie i 7, 6, 5 og 4 Kl., Naturhistorie og Skrivning gennem alle Kl., undtagen i 1 Kl.; 32 Timer ugentlig;
- Hr. Cand. theol. C. Wad underviste indtil 9 November i Mathematik i 5 Kl., i Regning i 5 og 3 Kl., i Dansk i 5 og 4 Kl., i Resten af Skoleaaret tillige i Dahls Timer; ialt 18 + 17 Timer ugentlig;
- Hr. Seminarist E. Zeuthen i Religion i 5, 4, 3 og 2 Kl., i Naturlære og Regning i 7 og 6 Kl.; i Dansk i 6 Kl., i Historie i 2 og 1 Kl.; 36¹/₂ Timer ugentlig.
-

Næste Aar bruges i

Første Klasse: J. Pios danske Læsebog for de lavere Klasser. Krossings poetiske Læsebog, 1 Del. Balslevs Bibelhistorie. Grundlag for mundtlig Undervisning i Geografi af H. Wegener. Et Atlas (helst Erslevs mindre). Janniches eller Petersens Tegnebog, 1 Hefte. Teksten til „Børnenes Musik“. Chr. Hansens Regnebog, 1 Del. En Regnetabel. En Karakterbog. Et Par Gymnastiksko.

Anden Klasse: Pios og Wimmers danske Læsebog for de lavere Klasser. Svendsens Skema til den danske Sproglære. Listovs tyske Elementarbog. Kapers tyske Stiløvelser I. Simonsens tyske Formlære. Angers Udtog af Bibelhistorien for Realskoler. En Salmebog. Blochs Lærebog i Historie, 1 Del. Historisk Atlas, Norden, ved Erslev. En historisk Tidstavle. Grundlag for mundtlig Undervisning i Geografi af Wegener. Feddersens Naturens Bog I. Et Atlas (helst Erslevs mindre). C. Bulls kortfattede Musiklære. Bokkenheusers Regnebog for Begyndere. En Regnetabel. Nielsens Tegnebog, 2 Hefte. En Karakterbog. Et Par Gymnastiksko.

Tredie Klasse: Pios og Wimmers danske Læsebog for de lavere Klasser. Svendsens Skema til den danske Sproglære. Kapers tyske Læsebog for Mellemlasserne. Kapers tyske Stiløvelser for Begyndere. Jungs franske Elementarbog. Angers Udtog af den bibelske Historie for Realskoler. En Salmebog.

Blochs Lærebog i Historie, 1 og 2 Del. Historisk Atlas, Norden, ved Erslev. En historisk Tidstavle. Rimestads mindre Geografi. Et Atlas. Feddersens Naturens Bog I. C. Bulls kortfattede Musiklære. Bokkenheusers Regnebog for Mellemkl. Fortsættelse af Nielsens Tegnebog. En Karakterbog. Et Par Gymnastiksko.

Fjerde Klasse: Pios og Wimmers danske Læsebog for Mellemkl. Bojesens kortfattede danske Sproglære. Kapers tyske Læsebog for Mellemkl. Kapers tyske Stiløvelser for Begyndere. Jungs Lærebog i Fransk, 1 og 2 Kursus. Angers Udtog af den bibelske Historie for Realskoler. Balslevs Forklaring til Luthers Katekismus. En Salmebog. Blochs Lærebog i Historie, 1 og 2 Del. Bergs eller Erslevs Atlas over den gamle Verden. En historisk Tidstavle. Rimestads mindre Geografi. Et Atlas. Feddersens Dyrerigets Naturhistorie. Vaupells Planterigets Naturhistorie. Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasser. Steens elementære Arithmetik. Et Tegnebestik. En Tegnebog med stift Bind. En Karakterbog. Et Par Gymnastiksko.

Femte Klasse: Pios og Wimmers danske Læsebog for Mellemklasserne. Bojesens kortf. danske Sproglære. Kapers og Simonsens tyske Læsebog for de højere Klasser (anden Udgave 1879). Hjorts kortf. tyske Sproglære ved Kaper. Kapers tyske Stiløvelser for Begyndere. Kapers tyske Lexicon. Rosings engelske Grammatik. Listovs eng. Elementarbog. Jungs franske Lærebog, 3 Kursus. Jungs franske Læsebog. Angers Udtog af den bibelske Historie for Realskoler. Balslevs Forklaring til Luthers Katekismus. En Salmebog. Det nye Testament. Blochs Lærebog i Historie, 1 og 2 Del. Bergs eller Erslevs Atlas over den gamle Verden. En historisk Tidstavle. Rimestads mindre Geografi. Et Atlas. Feddersens Dyrerigets Naturhistorie. Vaupells Planterigets Naturhistorie. Steens elementære Arithmetik. Steens elementære Algebra. J. Petersens Geometri. Bokkenheusers Regnebog for Mellemkl. Et Tegnebestik og en Tegnebog med stift Bind. En Karakterbog. Et Par Gymnastiksko.

Sjette og syvende Klasse: Vinkel Horns danske Læsebog. Bojesens kortf. danske Sproglære. Kapers og Simonsens tyske Læsebog for de højere Klasser. Hjorts kortfattede tyske Sprglære ved Kaper. Kapers tyske Stiløvelser for Mellemklasserne. En tysk Ordbog. Schillers Niederlande; Kellers „Mustersammlung deutscher Gedichte“ (7 Kl.). Listovs Udvalg af engelske Forfattere, 1 og 2 Del. Rosings engelske Grammatik. Listovs engelske Læsebog, 1 Afdeling. Rosings engelske Ordbog. Sicks franske Læsebog for Mellemklasserne. Jungs franske Lærebog, 2 Del. Det nye Testament. Blochs Lærebog i Historie, 1 og 2 Del. Bergs eller Erslevs Atlas over den gamle Verden. En historisk Tidstavle. Rimestads mindre Geografi. Et Atlas. Feddersens Dyrerigets Naturhistorie. Erslevs Planterigets Naturhistorie. J. Petersens Geometri. Steens elementære Algebra. Steens elementære Arithmetik. La Landes Logarithmetavler ved Heym. Holten: Læren om Naturens almindelige Love. Jørgensen: Kemiens Begyndelsesgrunde. Et Tegnebestik. En Tegnebog. En Karakterbog. Et Par Gymnastiksko.

Den skriftlige Afgangsprøve.

Onsdag 15 Juni 8—12 Dansk Stil; 4—8 Geometri.
Torsdag 16 Juni 8—12 Arithmetik; 4—8 Tysk Stil.

Den mundtlige Afgangsprøve.

Torsdag 7 Juli Kl. 8 Tysk; Kl. 3 Naturhistorie.
Fredag 8 Juli Kl. 8 Fransk; Kl. 1 Afd. A: Historie,
Afd. B: Matematik; Kl. 5 Afd. B.: Historie, Afd.
A.: Matematik.
Lørdag 9 Juli Kl. 8 Geografi; Kl. 12 Engelsk; Kl. 3
Naturlære.
Afd. A.: C. Branner, F. Fabricius, N. P. Gabrielsen,
J. Hunderup og M. Lauritzen.
Afd. B.: H. Chr. Lundsgaard, A. Olufsen, A. Schow
og J. Trock.

Den skriftlige Aarsprøve.

6 Kl.: Mandag 4 Juli 9—12½ Tysk Stil; 1—3 Arith-
metik. Tirsdag 5 Juli 9—12 Regning; 1—3
Geom. Tegning. Onsdag 6 Juli 9—12 Dansk
Stil; 1—3 Geometri.
5 Kl.: Mandag 4 Juli 9—12 Dansk Stil; 1—3 Arith-
metik. Tirsdag 5 Juli 9—11 Tysk Stil; 1—3
Regning. Onsdag 6 Juli 9—11 Geometri; 1—3
Geom. Tegning.
4 Kl.: Mandag 4 Juli 9—11 Dansk Stil; 1—3 Reg-
ning. Tirsdag 5 Juli 9—11 Arithmetik; 1—3
Tysk Stil. Onsdag 6 Juli 1—3 Geom. Tegning.
3 Kl.: Mandag 4 Juli 9—11 Regning. Tirsdag 5
Juli 10—11 Dansk Diktat.
2 Kl.: Mandag 4 Juli 10—11 Dansk Diktat. Tirs-
dag 5 Juli 9—11 Regning.
1 Kl.: Mandag 4 Juli 9—11 Regning; 11—12 Dansk
Diktat.

Den mundtlige Aarsprøve samt Prøverne i Sang og Gymnastik.

6 Kl.

I Værelset Nr. 3.

Mandag 11 Juli 9—11 Naturlære; 12—2 Arithmetik.
 Tirsdag 12 Juli 9—11 Historie; 12—2 Fransk.
 Onsdag 13 Juli 9—12 Tysk.
 Torsdag 14 Juli 9—11 Geografi; 12—2 Geometri.
 Fredag 15 Juli 9—11 Engelsk; 12—2 Dansk.
 Lørdag 16 Juli 9—11 Naturhistorie.

5 Kl.

I Værelset Nr. 4.

Mandag 11 Juli 9—11 Dansk; 12—2 Tysk.
 Tirsdag 12 Juli 9—11 Religion; 12—2 Arithmetik.
 Onsdag 13 Juli 9—11 Fransk; 12—2 Geometri.
 Torsdag 14 Juli 9—11 Historie.
 Fredag 15 Juli 9—11 Naturhistorie.
 Lørdag 16 Juli 9—11 Geografi; 12—2 Engelsk.

4 Kl.

I Værelset Nr. 9.

Mandag 11 Juli 9—11 Historie.
 Tirsdag 12 Juli 9—11 Dansk; 12—2 Naturhistorie.
 Onsdag 13 Juli 9—11 Arithmetik; 12—2 Tysk.
 Torsdag 14 Juli 12—2 Fransk.
 Fredag 15 Juli 12—2 Geografi.
 Lørdag 16 Juli 12—2 Religion.

3 Kl.

I Værelset Nr. 8.

Mandag 11 Juli 9—11 Fransk.
 Tirsdag 12 Juli 9—11 Geografi.
 Onsdag 13 Juli 9—11 Religion.
 Torsdag 14 Juli 10—12 Historie.
 Fredag 15 Juli 10—12 Musiklære; 12—2 Naturhistorie.
 Lørdag 16 Juli 9—11 Dansk; 12—2 Tysk.

2 Kl.

I Værelset Nr. 10.

Mandag 11 Juli 9—11 Geografi.
 Tirsdag 12 Juli 10—12 Dansk.
 Onsdag 13 Juli 9—11 Naturhistorie.
 Torsdag 14 Juli 9—11 Religion.
 Fredag 15 Juli 9—11 Tysk.
 Lørdag 16 Juli 9—11 Historie.

1 Kl.

I Værelset Nr. 1.

Mandag 11 Juli 10—12 Dansk.
 Tirsdag 12 Juli 12—2 Religion.
 Onsdag 13 Juli 9—11 Geografi.
 Torsdag 14 Juli 12—2 Tysk.
 Fredag 15 Juli 9—11 Historie.

Mandag 18 Juli Kl. 12 Prøve i Gymnastik; Kl. 1 Prøve i Sang; Kl. 2 meddeles Aarsprøvens Udfald samt foretages Opflytning og Omflytning.

Til at overvære de mundtlige Prøver, Sang og Gymnastik-Prøven indbydes Elevernes Forældre eller Værger samt Enhver, der har Interesse for Skolen.

Nye Elever prøves Mandag 18 Juli Kl. 9.

Fredag 19 Avgust begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.

